

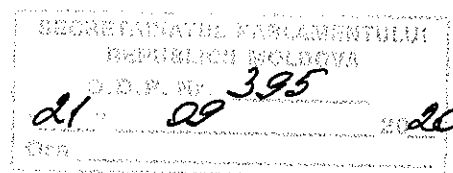
**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Anexă:

- 1. Proiectul de lege;*
- 2. Notă informativă*

Deputați

Veronica ROȘCA

Sergiu LITVINENCO

LEGE
pentru modificarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Articolul 4 alineatul (7) litera g) din Legea taxei de stat nr. 1216/1992 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 53-55, art. 302), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

- cuvintele „pensionarii și invalizii” se substituie cu cuvintele „pensionarii și persoanele cu dizabilități”;

- după cuvintele „pensionarii și invalizii” se completează cu cuvintele „pentru autentificarea testamentelor și eliberarea certificatului de moștenitor.”.

Art. II. - Legea cu privire la metodologia calculării plății pentru servicii notariale nr. 271/ 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 141-145, art. 576), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. la articolul 9 alineatul (1¹) cuvintele „din sate (comune)” se exclud.

2. la articolul 12 alineatul (4) litera a) se completează cu textul „pentru moștenitorii de clasa I și pentru soțul supraviețuitor”;

Art. III. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În termen de o lună de la data intrării în vigoare prezentei legi, Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ **la proiectul de lege pentru modificarea** **unor acte legislative**

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărit.

În rezultatul vizitelor de documentare efectuate în teritoriu, una din probleme invocate de cetățeni o reprezintă costul semnificativ al serviciilor notariale în cadrul procedurii de autentificare a testamentelor și de eliberare a certificatului de moștenitor.

Din acest motiv, anume lipsa resurselor financiare, o mare parte din cetățeni nu-și perfectează actele de moștenitor.

Prin prezentul proiect se propune instituirea anumitor reduceri parțiale de la plățile pentru serviciile notariale, implicit prin modificarea legilor conexe acestor servicii.

Astfel, conform articolului 2542 alin. (1) al Codului civil nr. 1107/2002, la cererea moștenitorului, notarul care desfășoară procedura succesorală este obligat să elibereze un certificat de moștenitor care confirmă dreptul moștenitorului la moștenire, iar în cazul mai multor comoștenitori, în certificat se indică și mărimea cotelor succesoriale ale tuturor comoștenitorilor (certificat de moștenitor).

Autentificarea înscrisurilor și eliberarea certificatului de moștenitor este în competența notarilor inclusiv potrivit art.11 al Legii nr. 246/2018 privind procedura notarială.

În temeiul art.38 al Legii cu privire la organizarea activității notarilor nr. 69/2016, pentru actele și acțiunile îndeplinite de notar se achită:

- a) taxa de stat, în cazurile prevăzute de lege, care se face venit la bugetul de stat;
- b) plata notarială, reprezentând remunerarea muncii notarului, a cărei mărime este stabilită de lege;
- c) plata pentru îndeplinirea actelor notariale și spezele procedurilor notariale, constituind costul procedurii notariale, mărimile cărora se stabilesc de Guvern.”

Concomitent, în virtutea art. 32 alin. (1) al Legii cu privire la notariat nr.1453/2002, mărimea plății pentru serviciul notarial prestat se stabilește de notar și de altă persoană care desfășoară activitate notarială de comun acord cu solicitantul în conformitate cu metodologia aprobată de Parlament.

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, notarul stabilește de sine stătător plata pentru serviciul notarial acordat persoanei, iar alin. (3) stipulează că

unele categorii de persoane beneficiază, în condițiile legii, de reduceri la plățile pentru serviciile notariale, din care motiv prin prezentul proiect se propune anume reducerile parțiale pentru unele categorii de persoane.

În partea ce ține de taxa de stat evocăm că mărimea acesteia este reglementată de Legea taxei de stat nr.1216/1992.

Persoanele care sunt exonerate de la plata taxei de stat pentru îndeplinirea actelor notariale sunt reliefate în cuprinsul art. 4 alin.(7) al Legii citate.

Remarcăm că, potrivit art.4 alin.(7) lit.b) - d) al Legii menționate, sînt scutiți de plata taxei de stat:

b) persoanele fizice - pentru autentificarea testamentelor și contractelor de transmitere a averii în folosul statului sau în scop de caritate;

c) persoanele fizice - pentru eliberarea certificatelor de succesiune a casei de locuit, a apartamentului sau a cotei de contribuție la construcția casei de locuit ori a apartamentului, dacă moștenitorii au trăit cu cel care a lăsat moștenire în aceeași casă sau apartament pînă la decesul acestuia;

c') persoanele fizice - pentru eliberarea certificatului ce confirmă dreptul de moștenire a terenului agricol inclus în proiectul de consolidare;

d) persoanele în vîrstă de pînă la 18 ani - pentru eliberarea certificatelor de succesiune;"

Urmare analizei normei citate, conchidem că pensionarii și persoanele cu dizabilități nu sunt exonerate decât de la plata taxei de stat privind eliberarea certificatului de succesiune (certificat de moștenitor) a casei de locuit dacă au trăit cu cel care a lăsat moștenire în aceeași casă sau apartament pînă la decesul acestuia, precum și pentru eliberarea certificatului de moștenire a terenului agricol inclus în proiectul de consolidare.

Prin urmare, pensionarii și persoanele cu dizabilități nu sunt exonerate de la autentificarea testamentelor (indiferent de masa succesorală) și de la eliberarea certificatului de moștenitor, în alte condiții decât cele anunțate anterior (alte bunuri ale masei succesorală decât cele prevăzute la lit.c) și c'), precum și în situația în care masa succesorală este alcătuită din aceleași bunuri, dar nu sunt întrunite condițiile prevăzute de alineatele citate supra.

În acest context, proiectul propune exonerarea pensionarilor și a persoanelor cu dizabilități de la plata taxei de stat pentru autentificarea testamentelor și eliberarea certificatului de moștenitor.

Taxele respective constituie la moment: pentru autentificarea testamentelor - 5 lei; pentru eliberarea certificatelor de succesiune (inclusiv de succesiune a pămîntului) - moștenitorilor de gradul I - 5 lei; moștenitorilor de gradul II - 10 lei; altor moștenitori - 15 lei.

Impactul financiar al taxei respective nu este atât de semnificativ, însă este destul de anevoios procesul de achitare a acesteia, persoanele implicate urmează să achite taxa de stat la o instituție financiară, ceea ce este dificil pentru pensionari și persoanele cu dizabilități (nu sunt excluse deplasările suplimentare în altă localitate, ceea ce implică cheltuieli suplimentare).

Referitor la plata pentru serviciile notariale - remarcăm că, potrivit alin.(1¹) al art.9 din legii cu privire la metodologia calculării plății pentru servicii notariale nr. 271/2003, la eliberarea certificatului de moștenitor pentru bunurile imobile din sate (comune), cu excepția terenurilor cu destinație agricolă și a terenurilor pe care nu sînt amplasate construcții, plata se stabilește în mărime de 150 de lei pentru fiecare bun imobil separat.”

Considerăm că norma respectivă acordă facilități doar moștenitorilor bunurilor imobile situate în localitățile rurale, ceea ce este discriminatoriu în raport cu moștenitorii bunurilor imobile situate în localitățile urbane.

În scopul instituirii unor norme unitare și evitarea discriminărilor dintre solicitanții certificatului de moștenitor, în raport cu locul de aflare a bunurilor imobile parte a masei succesoriale, propunem excluderea referinței la locul aflării bunurilor imobile.

În alt context, art. 12 al legii citate, prevede anumite situații când se acordă scutiri de la plata pentru serviciile notariale, unde alin. (4) al articolului evocat dispune că, plata pentru eliberarea certificatelor de moștenire se reduce cu 50% dacă:

- a) moștenitorul este pensionar, invalid de gradul I sau de gradul II;
- b) moștenitorul locuinței a locuit în ea cel puțin un an pînă la data decesului celui care a lăsat moștenirea și continuă să locuiască acolo.

Din aceleași considerente cu caracter social enunțate anterior, propunem ca categoria persoanelor ce vor beneficia de reducerea cu 50% a taxei pentru serviciile notariale la eliberarea certificatelor de moștenitor să fie suplinită cu moștenitorii de clasa I și soțul supraviețuitor.

Remarcăm că, actualmente potrivit art.9 al Legii amendate, taxa pentru eliberarea certificatelor de moștenitor se calculează în procente din valoarea moștenirii și este diferită pentru clasele de moștenitori.

Soluția juridică propusă prin intermediul proiectului este în corelare cu statuările Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr. 67 din 02.12.1999 despre controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 1153-XIII din 11 aprilie 1997 „Cu privire la notariat” cu modificările și completările ulterioare și din Legea nr. 558-XIV din 29 iulie 1999 „Pentru modificarea și completarea Legii cu privire la notariat”, conform căroră: „*Onorariul încasat de notar pentru actele perfectate reprezintă, conform art.23 alin.(3) lit.a) din Legea nr.1153-XIII, plata prin care este remunerată prestația notarului, în condițiile în care această prestație este activitatea de bază a notarului (art.25 din Legea nr.1153- XIII). Notarul, avînd statutul de subiect privat, care, în temeiul condițiilor legale*

specifice, exercită activitate notarială, are dreptul la remunerarea întregului volum de servicii prestate. Prin urmare, cuantumul acestei plăți nu poate fi impus de către organele autorităților publice, deoarece în acest caz se neglijează principiul autonomiei financiare a notarului și se încalcă art.9 alin.(2) și art.43 alin.(1) și (2) din Constituție.”

Principalele prevederi, locul actului în sistemul de acte normative, evidențierea elementelor noi.

1. Prin intermediul proiectului se propune amendarea articolului 4 alineatul (7) litera g) din Legea taxei de stat nr. 1216/1992, drept consecință pensionarii și invalizii vor fi scutiți de la plata taxei de stat pentru autentificarea testamentelor și eliberarea certificatului de moștenitor.

2. Se propune a fi amendată Legea cu privire la metodologia calculării plății pentru servicii notariale nr. 271/ 2003:

- prin modificările propuse la articolul 9 alineatul (1¹) - la eliberarea certificatului de moștenitor pentru bunurile imobile, cu excepția terenurilor cu destinație agricolă și a terenurilor pe care nu sînt amplasate construcții, plata se stabilește în mărime de 150 de lei pentru fiecare bun imobil separat. Prin urmare, în virtutea amendamentelor propuse, nu va mai conta locul aflării bunurilor imobile, deoarece se propune a fi exclusă norma actuală, potrivit căreia facilitățile respective se aplică doar în raport cu bunurile imobile situate în sate (comune).

- prin amendarea articolului 12 alineatul (4) litera a) se urmărește scopul ca moștenitorii de clasa I și soțul supraviețuitor să dispună de reduceri de 50% la plata serviciilor notariale pentru eliberarea certificatelor de moștenire.

Descrierea gradului de compatibilitate a prevederilor proiectului cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de act normativ nu contravine legislației Uniunii Europene, mai mult, acesta se circumscrie principiilor și valorilor promovate de Uniunea Europeană.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea normelor propuse nu necesită cheltuieli financiare suplimentare.

Deputați

Veronica ROȘCA

Sergiu LITVINENCO